

Претпостављам да је тако и у животу – али у политици свакако. Нико вас неће поштовати, ако ви сами себе не поштујете. Српска историја и политика пре и после две хиљаде обилују потврдама оба смисла ове тезе.

Е, сад, проблем је "само" у томе – и читава уметност политике као "вештине могућег" састоји се управо у налажењу одговора на то питање – где повући црту и како одредити границу између неопходне одбране минимума личног и националног достојанства, с једне, и политичке неодговорности, авантуризма и суицида, с друге стране.

Да ли је, на пример, требало мирно прихватити распад СФРЈ? Да ли је требало (не)потписати Дејтонски споразум? Да ли је требало прихватити ултиматум из Рамбујеа и тако избећи бомбардовање 1999? Или је, можда, требало издржати још мало и сачекати неки повољнији мировни предлог од оног који су донели Ахтисари и Черномирдин и који је потписан у Куманову?

Наравно да није лако, поготово на овако кратком простору, одговорити на ова и слична питања. Али поента и није да се њих одговори, већ да се схвати да се на њих не може одговорити аутоматски, већ их треба разматрати контекстуално, од случаја до случаја. Ако превише попуштате, ако немате кичму, ако стално говорите „да“ – презираће вас и трошити као јефтину монету за поткусуивање. С друге стране, уколико непрестано јуришате на ветрењаче и борите против светске силе и неправде, прети реална опасност да пропаднете и нестанете као народ. То јесте својеврсна политичка "квадратура круга", али – за разлику од оне математичке – није априори немогућ задатак. Спретни лидери сретнијих народа такве задатке решавају свакодневно. На пример, хрватски премијер Санадер који ових дана, поводом најновијег заостравања са Словенијом због блокаде хрватског пријема у ЕУ, лаконски поручује како "Хрватска улаз у ЕУ неће плаћати територијама", па макар се радило о свега пар – за Хрватску суштински небитних, а за Словенце важних – квадратних километара водене површине.

У време оног општенационалног пијанства крајем осамдесетих година прошлог века, у српској јавности, политици, медијима, па чак и неким академским круговима, потцењивање других јужнословенских народа било је веома распрострањена појава. Тако су, на пример, Словенци и Хрвати третирани као "кукавице", "немачки лакеји" и "бечки коњушари", да би се у међувремену испоставило да бисмо, нажалост, и од једних и од других, итекако имали шта да научимо на тему патриотизма и одбране националних интереса.

За многе неочекивано, српски министар спољних послова Вук Јеремић показао се као неко ко је спреман и вољан да учи. Многи још и данас мисле да се шали, да је то што он последњих месеци ради и говори само „демагогија“ и „сакупљање јефтених политичких поена“. Али када он непрестано понавља како „ова Влада неће учинити ни један корак који би имплицитно водио угрожавању територијалног интегритета Србије“ или када, обраћајући се у Скупштини бившем колеги Слободану Самарџићу из ДСС-а, каже: „Потребни сте нам у преговарачком тиму, сви сте нам потребни, јер нам је потребно јединство“, те речи имају своју политичку тежину и дејство чак и независно од мотива онога ко их изговара.

Многи овдашњи „еврореформисти“ су се уплашили како нас реторика министра спољних послова – узгред речено, несумњиво најбољег министра на том месту којег смо имали после 5. октобра, а што, нажалост, говори колико о њему, толико и о осталима – дакле, колико нас та ипак мало жешћа Јеремићева реторика „свађа са светом“ и „удаљава од Европских интеграција“. А истина је потпуно супротна. Странци ће испрва мало да гунђају, а онда – разуме се, под условом да имају разлога и интереса – мало боље да обрате пажњу на оно што им се поручује. Тако је управо јуче (понедељак 22. децембар) комесар за проширење ЕУ Оли Рен изјавио да Србија озбиљно сарађује са Хашким трибуналом и да би „било право време да ЕУ почне са применом привременог споразума с Београдом“. А амбасадор Француске у Београду Жан-Франсоа Терал је истога дана рекао како „чланство Србије у ЕУ нема алтернативу“ и као „фантазије“ и „гласине“ одбацио тврдње да ће признавање Косова бити услов за пријем Србије у ЕУ.

Да се разумемо, упркос максималном респекту за труд и аргументацију српског министра спољних послова, и даље мислим да ће пре камила проћи кроз ушицу игле него што ће Србија успети да свој државни брод провесла између косовско-бриселске сциле и харибде. И да при том та два прокламована главна колосека своје спољне политике држи раздвојене једног од другог.

Али, исто тако, нема(м) никакве дилеме. Уколико уопште има било каквог реалног

„Хрватска чланство у ЕУ неће плаћати територијама“

Пише: Ђорђе Вукадиновић
уторак, 23 децембар 2008 04:42

српског пролаза кроз прашуму бриселске бирократије испресецану мноштвом преплетених глобалних и регионалних геополитичких интереса, онда тај пролаз – и према споља и према унутра – може да изгледа једино онако како га последњих дана и месеци исцртава млађани шеф српске дипломатије. Шансе да се на том путу постигне зацртани циљ – пуноправно чланство у Европској унији и нешто што би макар личило на "одбрану територијалног интегритета Србије" – више су него скромне. Али сваки другачији приступ, апсолутно сам уверен, засигурно води у пораз и губитак на оба ова фронта.

А о изгубљеном достојанству и образу да и не говоримо.